



**Rev. Patr. Joannis Laurentii Berti, Ord. Eremit. S.
Augustini, Theologia Historico-Dogmatico-Scholastica,
Seu Libri, De Theologicis Disciplinis**

Berti, Giovanni Lorenzo

1750

Caput IV. Prædestinationem ad gloriam priorem esse prædestinatione ad
gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83620)

cio à perditionis massa non sunt gratia prædestinatione discreti, nec ipsa eis adhibentur vel dicta Divina, vel facta per quæ possent credere, si audirent talia, vel viderent. In eadem perditionis massa derelicti sunt etiam Judei, qui non potuerunt credere factis in conspectu suo tam magnis, clarisque virtutibus. Hæc S. P. Itaque si ab altiore iudicio Dei descendit, ut aliquis credat & salvetur, & quisquis tali iudicio discretus non est, nequaquam credit; profecto sola naturalia opera nullatenus supernaturalis fidei promerentur initia.

15. **Objectio 5.** Opp. 5. Chrysostomus Hom. 45. in Genes. docet Abrahamum se prius disposuisse, quam à Deo tam magna gratia acciperet beneficia.

Responsio. Resp. Propter grassantem hæresim Manichæorum, qui negabant liberum arbitrium, S. Joannem Chrysostomum passim eam dicendi adhibuisse rationem, præsertim in Homiliis ad populum, ut illum ad bona opera inflammaret. De Chrysostomi sententia dicendum alibi. Immerito Vasquesius tantum Ecclesiæ Patrem Semipelagianis adnumerat. Possimus omnia loca Chrysostomi, ubi negat Deum prævenire hominum voluntatem, commode exponere, quod eam non præveniat libertatem evertens, ut commentum sunt Manichæi. Aperte sese explicat Sanctus Doctor Hom. XII. in Epist. ad Hebræos, ubi ait: *In Dei po-*

testate sunt omnia, sed non ita, ut nostrum liberum lædatur arbitrium: & infra: Non prævenit nostras voluntates, ne perdat nostrum liberum arbitrium.

Opp. 6. In Martyrologio Romano die Junii ultima legitur, Basilidem Ethnicum militem recepisse mercedem, quod sanctam virginem Potamienam visitasset dum ad supplicium duceretur, ejusque pudicitiam tutatus esset. Resp. vel mercedem ibidem dici orationem à Virgine factam pro Basilde, vel in isto aliquam fidem præcessisse ex supernaturali Dei beneficio; qua deinde Martyr occubuit, ut scribit Euseb. Hist. Eccl. lib. 6. cap. 5.

16. **Objectio 6.** cum solutione.

Opp. ultimo Scholasticum proloquium, *Facienti quod in se est, Deus non denegat gratiam.* Resp. sensum humani axiomatis esse, quod, qui facit ex viribus primæ gratiæ quod potest, gratiam à Deo habet uberiores ac pleniores. Explicatum alio sensu mutatis tantum vocibus *Semipelagianismum instaurat*, inquit in laudata Censura Clerus Gallicanus. De hoc Scholasticorum proloquio plura dicam in disputationibus de Gratia Christi: ubi propositiones hujus capitis novorum argumentorum accessione erunt confirmandæ. Sunt enim nunc pro necessitate hujus libri leviter delibata, atque labiis, ut inquiunt, extremis.

Objectio ultima cum solutione.

CAPUT IV.

Prædestinationem ad gloriam priorem esse prædestinationem ad gratiam.

SUMMARIUM.

1. Prædestinatio ad gloriam præcedit prædestinationem ad gratiam.

2. 3. Solvuntur duæ objectiones.

De Prioritate Prædestinationis ad gloriam, & gratiam.

DE PRÆDESTINATIONE ad gratiam inquirendum restat, num electionem illam antecedit vel subsequatur quæ est ad gloriam. Sunt autem in Divinis omnia simul, & sola ratione nostra unum præcedit alterum; ideoque de hac tantum prioritate præfens quaestio instituitur.

PROPOSITIO. Prædestinatio ad gloriam præcedit prædestinationem ad gratiam.

PROBATUR 1. Breviter probatur 1. ex Scripturis; sic enim habetur Act. XIII. *Et crediderunt quotquot erant præordinati ad vitam eternam:* Ergo præordinatio ad vitam causa est, cur Deus largiatur donum fidei, & consequenter gratia sub-

R. P. Berti Theol. Tom. I.

sequitur prædestinationem ad gloriam, ut causam effectus. II. ex Fulgentio, qui lib. 1. ad Monim. cap. 13. scribit: *Illi cum Christo regnabunt, quos Deus gratuita sua bonitate prædestinavit ad regnum; quia enim tales prædestinando præparavit ut Regno digni essent, præparavit secundum propositum vocandos ut obediant; præparavit justificandos, ut accepta gratia recte credant, & bene vivant, &c.* Et S. P. Augustinus de Prædest. SS. cap. x. *Gratia, inquit, est prædestinationis effectus.* III. Probatur ratione: Finis est omnium causarum prima, quippe prior est finis in intentione, & ejus causa aguntur omnia, & media opportune parantur: Atqui gloria

M m

ria

ria est finis, & gratia est medium consequendi ipsam gloriam: Ergo in Dei mente ac prædestinatione gloria prior est, quàm gratia.

2. **Objectio 1.** Opp. 1. In re gratia præcedit gloriam: sed ordinem quem res habent in se, habent etiam in Divina prædestinatione: Ergo, &c.

Solutio. Resp. nego minorem, quoniam in executione media præcedunt finem, in intentione vero finis præcedit media. Constat id exemplis evidentissimis. Aegrotus prius intendit sanitatem, & hujus gratia eligit medicamenta; in executione vero medicamenta præcedunt sanitatem: & sanus prius decernit iter Romam versus habendum, & hujus causa parat equum aut rhedam; & tamen prius hanc conscendit, quàm perueniat ad Urbem.

3. **Objectio 2.** Opp. 2. Quamquam operans prius intendit mercedem quàm opus, qui tamen indicit operam, prius intendit opus, quàm mercedem; ita colonus primo vult denarium, deinde vineæ culturam; sed Dominus vocans operarios vult primum

culturam vineæ, deinde solutionem denarii. Ergo Deus, qui nos quasi operarios conducit in vineam suam, primo intendit opera nostra ac merita, postremo mercedem & gloriam.

Resp. conc. ant. nego consequ. ac paritatem. Homines præcipue in conducendis operariis spectant propriam utilitatem, ideoque prius volunt opus tanquam sibi utile; & quia hanc utilitatem habere nequeunt, nisi solvant operariis mercedem, ideo hanc mercedem intendunt secundo loco. Contra Deus, qui bonorum nostrorum non indiget, sed spectat gloriam suam, ac nostram utilitatem, primo vult nostram beatitudinem, in qua magnopere glorificatur; & quoniam beatitudo haberi non potest absque gratia, ideoque gratiam secundo loco intendit. Atque ita respondet Estius dist. xl. §. viii. Sed respondere quoque possumus majorem esse falsam, quando aliquid intenditur tanquam beneficium indebitum, antequam proponatur ut merces: quod planius erit in sequentibus dilucidandum.

Solutio.

CAPUT V.

Ex Sacris literis ostenditur, Prædestinationem ad gloriam in hoc statu non esse ex præscientia meritum.

SUMMARIUM.

1. 2. 3. Præliminaria ad Resolutionem.

4. Usque ad 12. Ex sacris litteris demonstratur prædestinationem ad gloriam esse in statu naturæ lapsæ gratuitam: ubi etiam

refutantur variae adversariorum responsiones.

12. & seqq. Satisfit objectionibus.

1. **Præliminare 1.** **Q**UÆSTIONEM aggredimur magna contentione inter Theologos agitatam. In qua jam non disputatur de meritis naturalibus, quæ comparate ad gratiam vel gloriam nulla sunt, sed de meritis Deo per gratiam auxiliante patratis. Hæc autem quæstio non versatur circa Prædestinationem quantum ad omnes ejus effectus; sic enim accepta comprehendit gratiam, quam non esse ex operibus docet Catholica Fides: sed disputatur de gloria ejus intuitu Divina beneficia, præsertim vero finalis perseverantia donantur. Neque dubium ullum est de meritis Christi, dicente Apostolo ad Ephesios 1. 5. *Prædestinavit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum*; sed de meritis personalibus ipsorum prædestinatorum. Inquiritur autem de hoc statu, in quo supponitur originale peccatum; nam de prædestinatione Angelorum nos quidem adversariis consentimus.

Sunt ergo duo inter se pugnancia Scholarum placita. Primum est eorum, qui tenent Deum æqualiter velle omnes salvos fieri, singulis conferre media ad salutem, & illos ad gloriam eligere, quos prævidet bene operaturos, & perseveraturos usque in finem. Alterum illorum, qui docent ex perditionis massa Deum pro suo beneplacito ante prævisionem futurorum operum alios prædestinare, alios relinquere: atque his, quos prædestinat, præter communia gratiarum dona, beneficia talia parare, quibus à perditione certissime liberentur. Tenent priorem Sententiam Henricus Gandavensis, Okamus, Gabriel, & cum aliis recentioribus Jesuitis Vasquesius, Lessius, Valentia. Stant pro opposita S. Thomas, Aegidius, Gregorius Ariminensis, Bellarminus, Suarezius, Simonet, Abulensis, Estius, Sylvius, & alii. At discipuli Scoti dissident inter se, quod eorum Antesignanus

2. **Præliminare 2.**